

maaffke er først begyndt igaar, thi det er en Feil ved vor hele Stilling, at vi ikke tage Hensyn til at gjøre den aldrende Mand i Underclasserne agtværdig, og agtværdig bliver han i Regelen kun, naar vi sørge for at give ham et Udkomme, hvorved han kan leve nogenlunde uafhængig, et Udkomme, som kan stilles ved Siden af hvad En af de ikke allerringeste Arbeidere har; det er ikke store Fordringer, mine Herrer! og det er kun en sliq Fordring, jeg har tilladt mig at stille. Forinden jeg slutter, vil jeg endnu tillade mig med et Par Ord at vise, at der dog ikke er saa meget Urigtigt i det, som jeg har fremstillet i de trykte Tavler. Dersom De f. Ex. ville see efter i Budgettet, saa ville De finde Bøgere og Læringer opførte med aarlig Løn af 32 Rbd., hvori der er indbefattet 8 Rbd., som de betale for deres Huus, saaledes staaer det i det Budget, som her er fremlagt, saaledes stod det i Budgettet for 1816, de have ikke faaet 2 Skillings Tillæg. Tager man Arbeidsmændene, vil man finde det Samme, de staae opførte med 44 Rbd., de stode ligesaa-dan dengang; jeg erkjender, at der er Enkelte, som virkelig have faaet Forbedring i deres Løn, det indrømmer jeg og har ingesinde modsagt, men jeg beder erindret hvad jeg før bemærkede om Artilleriet, man kan meget godt give en enkelt Charge Tillæg, uden at man forbedrer den hele Classes Stilling. Herved er det atter ikke udtrykkeligt sagt, at Classen slet ingen Forbedring har faaet; nei, jeg har kun fremstillet nogle Tal, som jeg haaber, man skal erkjende for at være rigtige, efter hvilke man vil see, at Forbedringen er lig Null, naar man gaaer ud fra hvad Kongens Kasse har betalt, og betaler. Det anseer jeg for Hovedsagen, Smaa-ting maa man ikke holde sig til. Jeg skal saaledes tillade mig at anbefale denne Sag til Thinget, og jeg gjentager, hvad jeg antydede igaar, at det skulde gjøre mig ondt, om Folkethinget i 1851 ikke skulde nogenlunde kunne samstemme med hvad Roeskilde Stænder besluttede i 1846. Jeg troer, at der er Mange, der ville erkjende, at Thinget i saa Fald ikke handlede saaledes, som man havde ventet fra flere Sider, og det skulde, som sagt, gjøre mig meget ondt. Sagen er ikke her af den Betskaffenhed, at der kan være Tale om, at Sum-

men vil genere Staten; og Summen vil i andre Retninger, uden Hensyn til Folkenes eget Velbefindende, stifte en Nytte, som jeg haaber er Størrelsen langt overveiede.

David: Jeg skal ikke gaae ind paa at undersøge, hvorvidt der i det af den 8de Rigsdagsmand for Kjøbenhavn Udtalte ligger nogen „egentlig“ Dabel mod det Ministerium, under hvilket denne Sag nærmest forterer; jeg skal heller ikke undersøge, om ikke Udtryk som: at det ikke beviser nogen stor Tilbøielighed hos den ærede Minister til at sørge for sine Undergivnes Bedste, dog ikke grændse meget nær til en egentlig Dabel. Det maa jeg overlade den ærede Minister selv at svare paa; men, hvad jeg anseer for vigtigt i nærværende Sag, det er: at undersøge, forsaavidt det her paa dette Sted lader sig gjøre, hvorledes den Paa-stand fra den ene Side har kunnet blive fremsat, at Underclassernes Kaar i Søetaten slet ikke have modtaget nogen Forbedring siden 1816, og hvorledes der paa den anden Side, nemlig fra Ministeriets Side, har kunnet blive citeret tre Anordninger fra 1842 og senere Aar, hvorefter et Beløb af over 20,000 Rbd. nu aarlig bliver givet mere til de samme Underclasser, hvilket alene udgjør, naar man tager det tjenstgjørende Mandskab, over 10 Rbd. pr. Mand. Hvoraf kommer det, spørger jeg, at disse saa forffjellige Paa-stande kunne staae ved Siden af hinanden, og, som det hedder, begge begrundende sig paa de selv samme Tal? Jeg skal søge at forklare det. Det kan være, at ethvert enkelt Tal hos den ærede 8de Rigsdagsmand for Kjøbenhavn muligviis er rigtigt, men jeg troer, at han har gjort et urigtigt Brug af sine Tal, fordi han ikke har indseet Tallenes sande Betydning. For det Første gaaer det ikke an, naar man vil sammenligne hvad en hvis Klasse til to forffjellige Løder har havt, og en stor Deel af Lønnen til begge Løder bestaaer i Kost, at beregne i Penge, hvad Kosten til enhver Tid har kostet Staten; thi Kosten er det Samme for Manden, hvad enten den koster Staten meget eller lidt, og, da det staaer Manden frit, selv om han til en vis Tid har forlangt at faae Kosten godtgjort i Penge, at tage Kosten in natura, saa er det indlysende, at, naar